

כיבוש שרק אר=שייך

...מפקד החטיבה שלח את המיברק הבא לפיקוד: "שארם אל-שייך בידי. תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם"...

צבא אחר, יתכן והיה מחכה עד לקבלת הפקודה ונותן בר נתיים לרגמים המצריים להמטיר את מטעני המוות בין אנ שינו. אך עווי, גבר גבוה ורחב, בעל פנים חייכניים, נתברך בכמות גדולה של יכולת שיפוט ויזומה. הוא לוחץ על כפ תור פיית מכשיר הקשר: "האללו דורון אחד שלוש פצצות, אש!"

מבעד לפיה, נשמעת השאגה החוזרת: "שלוש פצצות, אש!" לא היה צורך בשום פקודה אחרת. המרגמות טוחחו עוד אתמול אחר-הצהריים, מיד עם תפיסת הגבעה. מאחורינו נשמע היאחזוף אחוף של הפצצות. המוצב המצרי רי מתכסה בעשן. עוד שלוש פצצות. המרגמות המצריות השתתקו. הטור המשך את דרכו ללא הפרעת פצצות.

מה קרה בקרב?

רגלי המדרון האחורי של גבעה 105, שקקה התנר עה. כאן נקבעה תחנת האיסוף הגדולית. הפצועים הובר או מהשדה, נחבשו ומיד הוסעו צפונה, אל בית-החולים הפי תות. משם, יועברו במטוסים בהודמנות הראשונה. עווי, מפקד הגדוד שהגה את רעיון התקפת הלילה ואשר ליוחה את אנשיו בהתקפתם, עומד ליד המחיש. כתפו של עווי פצועה וכל זרועו נתונה במשולש לבן. הוא מוסר דו"ח. בפעולה זו קרה דבר הקורה לעתים קרובות בהתקפות לילה. הכוח התוקף יצא לכבוש מוצב מצרי מרכזי, בו היו מרוכזים חיל רגלים וסוללת תותחים. לפי הדיעות שנאספו מסוירים ותצפיות, אפשר היה להגיע למוצב זה על-ידי איגוף ימני, מבלי להיתקל בשום כוח מצרי בדרך. אולם לפני ש הגיעו ליעדם, נתקלו המתקפים באש חזקה מאד, ממשלט מצרי קטן אשר איש לא ידע עליו.

מיד נעצר הכוח התחלק לשניים. חלק אחד נשאר במקום כדי לרתק את המוצב באש ואילו הכוח השני ביצע איגוף ימני ועלה בהסתערות על האויב. שלוש פעמים הסתערו החיילים ושלוש פעמים נהדפו. האויב היה מחופר בבוקרים, ירה ממכונות ירייה אל המישור שעליו נערכו המסתערים. מספר הפצועים הגיע ל-14; ההרוגים — שניים. הוחלט לסגת.

שעה שהתנהלה ההסתערות על המוצב הצדדי, המטיר הכוח המחפה כמה צרורות אש על המוצב העיקרי. תחילה, השיבו לו המצרים באש. אחר כך השתתקו. בדרך הנסיגה, החליט עווי לעבור ולבדוק מה מצב המשלט הגדול. לתמהונו, גילה אותו עוזב לגמרי. בשורה הקדמית, לפני השוחות הריקות, עמדו שלושה תותחי נ. ט. סובייטיים נטושים. הוא קרה לזח למים שיבואו אליו, קשר את התותחים אליהם. העמים עוד שתי מכונות ירייה אלפא והמשיך בנסיגה, כשהמוצב שהיווה יעד עיקרי ליחידתו ריק — מצב שבו קשה היה להגדיר מי נוצח ומי ניצח.

ברגע זה, תוך כדי שיחה, נתחוללה אחת התופעות חסרות ההגיון של המלחמה. לרגלי הגבעה היו מרוכזות מכוניות היסרה הראשונה, ואילו פלוגה שלמה של חי"ר, ישרה כע תודה על מכוניותיה. במרכז עמד אחד משלושת התותחים השבויים, כשקנהו הארוך מורכן כלפי מטה.

לפתע, הרעידה התפוצצות אדירה את האדמה. קמה בהלה רצינית, כשבראש מוקפת המחשבה כי המצרים בחדא טיחו את מרגמותיהם למקום הזה ועכשיו החליטו להמטיר עליו אש. אך אחרי ההתפוצצות הראשונה לא בא כל קול נפוץ. רק או שמו לב לעשן הדליל המתימר מקנה התותח השבוי. המצרים עזבו אותו טעון ודרוך; אחד מאנשיו ששיחק בדרך שותיו הפעיל את מנגנון היריה. אילו היה הקנה מורם 20 כוניתמטרים היה משחיל לפחות שתיים-שלוש פצצות, דחוסות אנשים וציוד. למרבה המזל, נפצע קל אדם אחד בלבד, מרטיס.

הגד השני מתקף

אברהם יפה הקשיב לדו"ח של עווי. שמהו ואשר הר סיפו גם את הערכתם של המצב, כפי שנראה להם מראש הגבעה. ואז ניכר כשרונו הגדול ביותר של המפקד: מהירות החלטה. לרגע העמיד את עצמו במקום המפקד המצרי, ראה עצמו מקבל הודעה מהמוצב הקטן כי הישראלים נהדפו ומ המוצב הגדול כי העמדות נעזבו. הוא ראה את עצמו נותן את הפקודה לאנשיו לשוב ולתפוס את המשלט הגדול העזוב, היושב משני צדי הכביש.

הוא חזר למציאות הוואדי הגדול וקרא אליו את מפקד הכוח שנועד להיות ראש החוד של ההתקפה כולה: פלונת הזחלמים והביפים. "אנחנו יוצאים מיד להתקפה. המשווריינים יעלו על המוצבים, לפני שהמצרים יספיקו להתארגן עליהם ולהתאושש ממכת הלילה. אתה, אריק, תקח את הביפים שלך עם המשווריינים ותעבדו יחד. הפקודה היא: לתקוף! לת- קוף! ולתקוף, בלי הפסקה! אם האויב יתחיל לרוץ, לא נתן לו שהות לנשום! אם ישאר כים תתנגדות בצד, אל תתעכבו. המשיכו לדפוק במוצבים שלפניכם!"

למפקד יחידת החי"ר שחנתה במקום, הודיע כי אנשיו יהו עתודה ראשונה, שתיכנסו לקרב מיד אחרי הרכב, כדי לחסל את אי ההתנגדות שישארו בשטח ולבסס את השלי- טה אחרי הגל הפורץ.

וכן, דקות אחדות בלבד אחרי שנטו חיל הרגלים והתקמל אחורה, פרץ קדימה גל ההתקפה החדש. המשווריינים והיפים התפרשו לרוחב כל הגיא, כשהם נעים במהירות לעבר קו הרכס הנמוך — קו ההגנה הראשון של האויב, חמשה קילומטרים ממרכז שארם אל-שייך. אם ההגנה היסודית היא נכונה, הרי שמכאן ועד ליעד הסופי מחופר האויב בחצי תריסר קווי הגנה, וכל עמדה ועמדה תיכנע רק אחרי קרב קשה.

קטנטנות נראות צליליותיהם המגושמות של הזחלמים. הם גוררים אתם תותחים! קורא אשר, בטון של תמהון. אם אלה שבויים, מדוע גוררים אתם תותחים? ואם אלה אנשיו שהצליחו לתפוס את תותחי האויב ולגררם אתם, מדוע הם נסוגים?

עתה מופיע השריון שלנו, נוסע לקראת הטור החוזר. אנחנו רואים את הרכב נעצר פה ושם בשרה וממשיך הלאה בדרך, או חוזר לגבעה 105. תפקידו ברור: לאסוף את הפצועים. אם כן, אלה אנשיו, נסוגים. את תעלומת התותח חים נפתור אחר כך. לפתע נראות פטריות עשן מתאבכות בין הטור, ואחריהן נשמע קול היריה. אלה הן מרגמות האו- יב, המפגיזות את ויילינו הנסוגים.

עווי נכנס מיד לפעולה. אמנם היה עליו לקבל פקודה ל- ירות אל המרגמות המצריות ולשתקן. אילו היה קצין של

הקצין המצרי, חבוש קובע הפלדה הוא טרן איברהים תמאזין, מפקד פלוגה של חיל רגלים, במבואות שארם אל- שייך. אחיו הוא קברניט המחשבת המצרית, שנתפסה

הופשה באלכסנדריה. זהו איברהים תמאזין, בחופשתו האחרונה בעיר מולדתו, אלכסנדריה. לידו יושבת אשתו. איברהים בן 30, אב לשלושה ילדים. בן משפחה תורכית.

רום ההכרעה התחיל מוקדם מאד. אחרי שהאויב בשארם אל-שייך הפגין את המוצב הקדמי, שתפסנו אתמול אחר-הצהריים, התכנסו בלילה מפקדי הגדודים וקציני המטה, לתכנן את פעולות יום המחרת. הם התיישבו במזגרון, על האדמה, בצד החול של המפקד.

אני מציע שנתקף עם שחר, הציע אחד המגיבים. נעלה על המוצבים שלהם, ונתפוס עמדות מעל לריכוז העיקרי. עם שחר, נפתח בהפגזה הגונה. אולי גם נקרא למטוסים. אחר כך נתן רבע שעה להכנע. אם לא, נחסל אותם!"

אני לא מסכים! זהו עווי, מגיד אחר. אני אומר שצריכים לתקוף בלילה. צריכים להתארגן מיד, לצאת בחושך, לתפוס את המשלטים הראשונים. עם שחר, יתקדם השריון ויפוצץ הלאה. אסור לתת להם זמן להתארגן יותר מדי. צריכים לדפוק, לדפוק ולדפוק!"

אברהם יושב במרכז, מקשיב. הוא כבר קיבל מקצין הר מדיעין שלו את כל הפרטים שנאספו על הכוח המצרי, המרוכז בקצה הכף הנקראת שארם אל-שייך. אני מסכים עם עווי! הוא מודיע.

ההכרעה נפלה. המכונה המשומנת, ששמה פיקוד החטיבה, מתחילה לפעול. אלפי פריטים דורשים את סידורם. באמבולנס המצרי השבוי, מכנס אוריאל, קצין המיבצעים, את המפקד דים. עם מפות ועפרונות ביד, הם רוקמים את מסכת ההת- קפה של הלילה.

נקבע מסלול ההתקפה, מטרחה. מפקד הנשק המסייע מקבל הסברות על חלקו הוא בקרב. תפקיד המשווריינים נקבע כפר- טיו. היחידות הרורביות מקבלות הוראה לתפוס את מקו מן במערך הכללי. לבסוף, מסתיימת הישיבה. השעה היא כבר קרוב לאחת אחרי חצות. שעת השין היא 02.30.

בשעה שתיים, לא נשאר במקום החגיגה אלא בית-חולים השדה. לכאן יובאו הפצועים מנקודות האיסוף הגדוליות הפועלות סמוך מאד ליחידות הלוחמות. על האדמה הישרה, מונחות אלונקות בשורות; במרכז על דרגשי עץ, הוצבו שלוש אלונקות, מכוסות סדין גומי. אלה הם שולחנות הגי- תוחים. משאיות עומדות סביבם, בחצי גורן. אם יהיה צורך לנתח בחשיכה, יספקו פנסי המכוניות את האור הדרוש.

משמאל למחנה האלונקות הקטן, עומדות שלוש אלונקות מוגבהות, כשלצדן מיתקני עירווי דם. כאן יספלו בנפגעי הלם. באגף השני מבשלים שני חובשים סירים אדירים של תה. ההוראות הן שאסור לשתות מהתה הזה. הוא מיועד אך ורק לפצועים. על המלאכה הענפה מנצח צבי פריצובר, כשהצי תריסר חובשים ושתי אחיות ממלאים כל הוראה היוצאת משני מרחימים את הכלים הסטרייליים, מכינים את התרופות במקומן. יש גם חמישה רופאים. ברגע זה אין להם מה לעשות, תפקידם יתחיל עם הופעת הפצוע הראשון משדה הקרב.

המרגמות פותחות באש

רון המלחמה של מפקד החטיבה תפס מקום בחווי חולי, לפני גבעה 105, כשסביבו פוזרות מכוניות הקשר השונות, והמודיעין. יחד עם אשר לוי וסגנו שמחה, אשר יחידתם הארצית פורקה להקיה השונים ושובצה חזרה בי- חידות הקבועות, סימסתי אל ראש 105. זוהי גבעה גבוהה מאד, תוללה ורחבת-ימים.

עדיין חושך. ממוגי השעון דוהרים לקראת שעת השין. על ראש הגבעה אנחנו סוגשים את עווי, קיבוצניק הממלא כעת תפקיד של קצין תצפית של סוללות המרגמות הכב- דות שלנו. תפקידו הוא לתת סיוע לחיילינו בקרב, לכשהיה צורך בו.

השעה היא 02.30. משמאל, בכיוון לחוף הים, עולה רעש רב של שרשראות. זהו טור הזחלמים, שתפקידו רק לעורר רעש ולמשוך אליו את כל תשומת לבו של האויב. בחסות הסעיה זו מתקדם טור רגלים בתנועת איגוף ימנית, אל המוצבים המגינים על הכביש.

משהו משונה מאד מתרחש כאן: המצרים אינם יורים. רעש הזחלמים אינו זוכה אף לצרור אחר. במלחמת העצמ- אות, היו כבר יורים עשירים וקטנות ואלפי כדורים. הפעם, או שהסתלקו, או שהם חוסכים תחמושת — או שהם למ- דו כי מוטב לחכות בשקט עד שיופיע האויב.

כעבור חצי שעה מתכסים השמים, מעל למוצבים המצריים, בפסיפס של כדורים ונתבים. הכדורים עפים משני כיוונים: הקרב התחיל. קרב קצר, מרוכז. ואז עלה השחר. באור האמור, השתרע לפנינו ביא רחב, שהפריד בינינו לבין מוצבי האויב, על גבעות במרחק שניים-שלושה קילומטרים. באמ- צע עבר סרגל שחר: הכביש לשארם אל-שייך. משני צדי הכביש נעו לקראתנו דמויות אפורות.

שביים! אומר עווי.

לא, אני חושב שאלה התברה שלנו נסוגים. חושב שמחה. כולנו מצמידים משקפות שדה לעינינו. בן הרמויות הר